

ABONAMENTUL

Pentru monarhie:

Pe an 18 cor. 1/2 an
4 cor. 1/4 4.50 fl.

Pentru străinătate:

Pe un an 24 coroane
1/2 an 12 cor. 1/4 an
9 coroane.

Unirea

INSERTIUNI.

Un șir garmond:
odată 14 fil., a doua
oară 12 fil., a treia
oară 10 fil.Tot ce privește foaia
și se adreseze la: Re-
dacțiunea și admini-
strațiunea „Unirea”
în Blaj.

Foaie bisericească-politică. — Apare: Marți, Joi și Sâmbăta.

Preotul mare și preotul mic.

În entuziasmul deosebit de înălțător, cu care s'a îmbrățișat de toată lumea românească, idea de a se înființa și un orfelinat românesc gr.-cat. la Blaj, pentru ocrotirea orfanilor rămași pe urma vitejilor căzuți pe câmpul de luptă, privirea ni-se oprește asupra unei telegrame, și a unei scrisori.

Depeșa e a unui Arhiereu al nostru, în stil telegrafic, cu gest princiar:

*Beiuș, 29/II.**Escelenției Sale
Victor Mihályi, Mitropolit**Blaj.*

Intru mărirea lui Dumnezeu, pentru Orfelinatul provinciei mitropolitane din Blaj, ofer patruzeci mii coroane.

Episcop Demetriu Radu.

Scurt și cuprinzător, ca orice gest ce se face, de sus.

P. S. Părintele Episcop al Orăzii, a înțeles că „facta loquuntur”, și din înălțimea tronului Lui de Arhiereu, a aruncat cu mâna largă, monedele de aur, pentru a ocroti pe orfanii rămași pe drumuri.

Mecenatul care a ajutat pe atâția săraci și nenorociți; ctitorul falnicei biserici din Tâmpăhaza; ziditorul grandiosului palat episcopesc din Oradea-mare; — eram siguri de mai înainte — avea să ocrotească, — cu aceeaș maritimie nobilă — și azilul, ce îl plănuiam la Blaj.

Miile de copilași, ce se vor adăposti sub zidurile orfelinatului, își vor înălța, în toată seara mânuțele lor nevinovate spre cer, și vor rosti, în graiul lor, ce va străbate până la tronul Ziditorului a toate: „Și binefăcătorului nostru, Arhiereului Demetriu, dă-i, Doamne, zile îndelungate, și-l pomenește în împărăția Ta”.

* * *

Scrisoarea, de care pomeniam mai sus, e iscălită de „un preot mic”.

A fost trimisă confrăților dela „Cultura Creștină”, încă în 20 Februar, când „micul preot” încă nu avea ideie de înființarea orfelinatului, ce se proiecta la Blaj.

Alătură un chèque de 1000 (una miie) coroane spre acest scop, oferind întreagă congrua de pe un an de zile (700 cor.) și cvincvenalele (800 cor.), îndatorându-se, că din cruțările familiare, va întregi suma până la **trei mii**.

Gestul acesta vine dela „cei mici” — dintru adâncuri. . .

Totuș ne place a-l pune alături de acela al generosului Arhiereu Demetriu, căci e cea mai plastică dovadă a milei și însuflețirii, ce ne zguduie pe toți, în fața cumplitei tragedii, prin care trecem.

Și e, în aceeaș vreme — lucrul de căpetenie — o cimentare a bisericii noastre, cum nu ni-s'a dat să mai vedem.

O cimentare grandioasă, dela Vlădică, — dela Preotul mare — până la „preotul mic”.

Poate că vom publica odată, în întregime, scrisoarea „preotului mic”. Reținem cu acest prilej, numai un pasaj, asupra căruia atragem atenția presei românești:

„Laudă și mărire presei noastre, care cu atâta căldură a deșteptat opinia publică, pentru orfelinatul din Sibiu. Indoită laudă ei, făcând de aci înainte propagandă, cu inimă bună, fără gând laturălnic, pentru două orfelinate, cimentând simțemintele dragostei frățești între uniți și neuniți, în interesul cauzei obștești a tuturor Românilor.”

Orfelinatul din Blaj.

— Din scrisoarea unui fruntaș. —

Arhidieceza gr.-catolică în timpul acesta viforos, când toate popoarele aduc jertfe ne mai pomenite, să nu fie în stare a ocroti 50—100 de orfani? Asta nici nu se poate presupune! Cred, că fiecare mirean inteligent gr.-cat. dacă va fi rugat se contribuie cu donarea unui pat, fără considerare, că mai contribuit-o ori ba, va satisface rugării comitetului.

Dar sum sigur de cooperarea preoților, și mai cu samă a drăgălașelor preotese și învățătoarese, că acestea, când e vorba de o binefacere, de ridicarea vazei și a demnității Blajului, își vor aduce aminte, că Blajului au să-și mulțamească toată știința, existența și prescura, se vor arăta recunoscători.

Dară să vă scriu încă și aceea, că în ce chip se înzestrăm orfelinatul cu grabă, bine și fără spese mari.

Se fac calculii pentru 100 de orfani. Vor trebui:

a) 110 paturi de fer, — că trebuie și conducătoarelor, bucătăreselor și servitoarelor etc.;

b) 110 străjace;

c) 120 perini, ca să fie și în rezervă — trebuie dară 120 coșuri, cari se vor umplea cu paie, și 240 fețe de perine;

d) 500 de lepedee de desupt și celea pentru plapome în formă de sac, ca să se poată iute pune și lua de pe plapome;

- e) 120 plapome;
- f) 600 ștergare;
- g) 600 albituri: 300 pentru băieți și 300 pentru copile;
- h) 600—700 de batiste, că orfanii vor veni toți goli, și trebuie îndată îmbrăcați și provăzuți cu toate.

Mai trebuie mese, scaune, lavoare, etc. — dar acestea nu vor costă așa de mult.

Despre vestminte, pălării, chipie, nu vorbesc, că acelea trebuie cumpărate verosimil din prăvălii, de nu vom apela la industria de casă națională. Ghete vom procura de lemn, că se fabrică și de acelea cu 6—7 coroane părechea — până se vor reîntoarce iară timpurile regulate.

Să le cumpărăm acestea toate din fabrici și prăvălii, ar costă enorm de mult, dară nici pe bani nu le-am căpăta toate, că bumbac nu e, pânză de fabrică se capătă greu, căci trebuie soldaților.

Aceasta numai prin contribuirea noastră a tuturor se pot câștiga.

Iacă cum:

Paturile se pot face prin feciori din Blaj. Se cumpără prăjinele de fer gata, cum se vând prin prăvălii, și apoi ferarii le ciontă și leagă laolaltă și patul e gata. Scândurile în paturile acestea, se pot găti și prin niște lucrători simpli de lemn, dacă măsurii ar fi prea scumpi.

Nu va costă un pat decât 10—15 coroane cel mult.

Comitetul executiv se conscrie toți inteligenții gr.-cat. de treabă din toată arhidieceza, și să-i provoace să trimită prețul unui pat. Toți amployații oficiali, pensionați, profesori, dascăli mai de treabă, protopopi și parohi, — se colecteze batăr, dacă n'ar da din al lor prețul unui pat. Nu cred că batăr jumătate din cei provocați, să nu trimită suma cerută. Am avea paturile și poate ceva mai mult. Sunt în arhidieceza vre-o 600 parohii în stare mai bună.

Din acestea ca de obicei $\frac{1}{3}$ parte au să-și facă urechea toacă, cari nu fac și nu dau nimica, fără pretind și așteaptă să facă tot alții, apoi ei se însinuă la folos și știu critiză. Ne rămân totuș 400 de parohii, cu preoți sdraveni, dar mai cu samă preotese și candidate de preotese și mai sdravene, la al căror sprijin cu toată siguranță putem apela.

La toate casele preoțești se toarce și țese, și încă foarte frumos. Dacă vor fi rugate doamnele preotese, numai 300, ca să deie și să colecteze dela țărancele noastre fețe și coșuri de perine, ștergare; și dela altele câte doi metri de pânză pentru lepedee, străjace, plapome și albituri orfanilor se face.

Din fiecare parohie se vor adună batăr câte 2—3 ștergare, fețe de perină și batăr 50 metri de pânză. Iacă am avea perinile, ștergarele și cam 15.000 metri de pânză pentru celelalte. Toate acestea între Paști și Rusale,

FOIȚA.

Maica Anisia.

De *Elena din Ardeal.*

(Continuare.)

Mă plimbam adeseori pe cărările lungi a diferitelor grădini, lucrate cu pricepere și cu tragere de inimă, încât toate rodeau cele mai dulci și mai scumpe roade și admiram hărnicia maicelor, ce ca niște albine într'un stup, înmulțesc necontentit miera cea prețioasă.

Mă gândeam adeseori la tainele ce vor fi văzut păreții aceia masivi, cari dacă ar fi știut grăi, câte ne-ar fi putut spune. Câte pedepse aspre vor fi văzut, în evul mediu, când bigotismul fanatic iscodia celea mai cumplite mijloace de terorizare pentru o greșală cât de mică. Câte taine să vor fi plimbat pe cărările acestea despărțite de lume, căci de sigur mă gândiam, fie care maică avea în inimă câte o poveste tristă de dragoste.

Mă bucuram că veacul nostru a adus legi și obiceiuri mai omenesti și în mănăstiri.

Și iarăși îmi veni în minte Anisia și părintele Gregoriu cu dragostea lor înfrântă

și mă convingeam de nou, că omul cu adevărat civilizată își poate cultiva inima, ca să nu deie greș nici odata. Manuscrisul acesta, ce vi-l dau și DVoastre spre cetire mă întări în convingerea mea. L'am aflat între niște cărți de lectură a Anisiei, ce mi-le împrumutase. Il cetiiu cu grabă, ca un hoț care nu vrea să se știe că a pitulat ceva. Il pusei la loc, fără să fiu simțită.

„2 Maiu 1908.

O trandafir bogat de vară, sădit de o mână scumpă sub geamul meu, cât ai înflorit de pompos. Florile tale roșii ca inima aprinsă de foc, să uită spre mine cu o putere atrăgătoare, la care abia mă pot împotrivi. Cu ce drag să coboară ochiul meu să vă soarbă frumseța, să vă beie parfumul, să se răcorească de setea ce îl arde. De cine îmi vorbiți voi atâtea vorbe frumoase? De El. Il văd pretutindeni în toate colțurile mănăstirii, la toate altarele, în toate rugăciunile mele în razele soarelui ca și în norii cerului, în vis ca și în alba dimineață. Gregoriu, o lume întreagă să cuprindă în acest nume, pentru care ași trăi cu drag și ași muri cu aceeaș plăcere și moartea mi-ar fi dulce, ca un vis de rai. Gregoriu, tu ești așa, pe cum inima mea a dorit totdeauna să găsească un om, tu ești întruparea visului meu de veci. Cât de frumos știu să vorbească ochii lui albaștri, de taina, ce să desvoaltă în ei. Cât

de frumos să mlădie glasul tău, când îmi zice pe nume. Cum port în inimă vorba ta, ce numai mie îmi strecoară fiori. Gregoriu eu gâcesc totul și sunt fericită, încât plutesc pe aripi de ingeri, spre ființa ta cea scumpă.

Cântă-mi dulce păsărică ziua întreagă de pe cracul mărilor înflorit. Tot așa cântă și sufletul meu și-l cheamă pe nume pe cel dorit...!

O sufletul meu cald, fermecat de aurul părului său, de ce nu-ți poți revărza într'o artă simțirea aceasta gingașe, ca potirul crinului înfiorat. Ar trebui o nouă artă să se descopere, ca să putem plăsmui dorul tău; celea cunoscute nu sunt suficiente pentru răsărituri așa de mari, așa de nemăsurate...!

În adâncul mării sunt celea mai frumoase corale și mărgăritare, pe cari le leagănă valurile apei, și nici odată nu ies suprafață și nime nu le bănuiește. Cât de frumoasă e poezia lor. Dar iubirea noastră nu va rămânea ascunsă în noaptea neștiinții, simțesc că avem puterea de a lupta pentru ea pe viață și moarte...!

„15 Maiu 1908.

Ce frumos a decurs totul. Chiar așa pe cum doria inima mea. Știam acum limpede, că Dumnezeu nu-mi ascunse partea mea de fericire, ci mi-o da întreagă, curată, așa pe cum o doria. Grigorie, era tot ce avea El mai bun mai distins pe lume și el

— că atunci se albesc pânzele — pot să fie adunate și trimise la Blaj.

A patra sută de preoți, pe unde se cresc oi, să fie rugați se adune din o parohie batăr câte 10—15 kgr. de lână de pomeană pentru copiii săraci. Oricare țarancă o spală și pieptenă bucuros lâna adunată și așa să se trimită la Blaj, ca îndată să se poată lua în lucru.

Domnii preoți să aibă atâta bună-tate ca cele adunate de doamnele preotese, și câți bani vor mai colectă, să le expedeze prompt la Blaj.

Ajungând toate acestea la Blaj, reuniunea femeilor din Blaj, în oarecare sală mare va adună câteva mașini de cusut, vor conduce câteva învățătoare, dacă nu se vor însinua voluntare, și în câteva zile, dar să zicem în 2—3 săptămâni va fi toată pânza cusută în lepedee, străjace, plapome și albituri.

În modul acesta în câteva luni am înzestră orfelinatul din Blaj complet, fără spese, fără nici o greutate și fără ca singuratici, să facă jertfe nesupportabile.

Atâta putem face, dacă peste tot ne ținem de un neam capace de vieață, care voiește și dorește să se desvoalte, cultive și întărească, ori apoi să ne dăm disprețului meritat a străinilor.

va fi partea mea de fericire. Grigorie, întruparea tuturor virtuților, tuturor darurilor, naturii. Și oare sunt eu vrednică de el...!

Să convoacă ședința pentru încheierea anului școlar. Totul decurse în liniște, în ordinea obicinuită. La fine să pertractă afară de program scrisoarea ce o primi eleva absolută Silvia R. dela un teolog absolut în care îi cere mâna în căsătorie. Îi scria așa de frumos, că a dobândit învoirea părinților atât a lui cât și a ei pentru apropiata lor căsătorie, la care trebuie să se grăbească din cauză că îl urgitează parohienii, ce au mare lipsă de preot. Îi trimite și inelul de logodnă și îi cere răspunsul fericitor.

Maica Elisaveta cu scrupulositatea ei cunoscută să rosti în potrivă.

— Școala suferă, dacă s'ar permite un un lucru ca acesta. I-ar merge veste rea, că noi mărităm elevule. Apoi Silvia și cu ea alte multe n'ar mai învăța nimic, ci s'ar distra cu amorul și ar visa numai logodne și nunte.

Grigorie însă era de alta părere.

— „Tinărul acesta îi scrie în pragul căsătoriei, care este o taină sfântă, pe care noi nu avem putere de a o frânge, ci datorința creștinească să o ajutăm. Să i-se aducă Silviei R. la cunoștință între patru ochi de către o maică, declarația tinărului teolog și să-i lase în voie răspunsul. Hotărârea omului de a se căsători este inspirată de Dumnezeu și puterile omenești nu-l pot abate dela gândul său“.

(Va urma).

„Clopotele amuțite“. — În repertoriul Teatrului Național din Budapesta figurează piesa Clopotele amuțite (Elnémult harangok) scrisă de Rákosi Viktor și Malomjai Dezső. În amintită piesă, în mod trivial, se bruschează neamul românesc, de aceea apariția piesei lui Rákosi et comp. a fost primită, de oamenii înțelegători maghiari, cu multă scârbă.

Indignarea dreaptă cu care o parte a publicului maghiar privește afișarea „Clopotelor amuțite“ în programul Teatrului Național apare din un articol just și energetic al ziarului „Világ“ din Budapesta din care, reținem următoarele pentru ilustrare:

„Contra piesei s-au auzit critici cuminiți și calme chiar și pe timpul când a fost nouă, dar după ce a căzut din repertoriu, nu s'a mai vorbit de ea. Cu atât mai curios e din partea Teatrului Național, că absolut nemotivat o pune din nou în program și lasă să fie jucată stabil piesa „Clopotele amuțite“, azi, în vremurile când războiul împacă contrastele, când Românii din Ardeal luptă cu aceeași eroică jertfă și pentru aceleași țante, ca și soldatul maghiar de pe alföld“.

În fața acestui protest în care se evidențiază eroismul ostașilor români, oare pe fața celor doi „scribi“ nu se vor arăta semnele regretării, că au cutezat să bruscheze sentimentele unui popor, a cărui fii ridică vaza statului ungar în fața întregii lumi. Ori și conștiința dlor a amuțit (!)

Credem, că factorii competenți vor lua de urgență dispozițiile necesari ca să se împiedecă jucarea „Clopotelor amuțite“, ca neamul nostru să nu fie insultat pe scena teatrului din Budapesta.

Rușii pregătesc ofenzivă nouă.
— „Minerva“ primește următoarele dela corespondentul său din Iași: Rușii fac mari pregătiri pentru a porni din nou ofenzivă. Din interiorul Rusiei sosesc în Basarabia zilnic trupe, mai ales artilerie.

Războiul european.

Ofensiva germană pe frontul francez continuă cu vigoarea de mai înainte. Trupele germane în apropiere de Douaumont au ocupat o fortăreață betonată. Armatele, cari luptă în regiunea Woevre, au trecut de localitățile Dippe, Abaucourt și Blauzee și au cucerit Mauheulles și Champlon. Numărul prizonierilor invalizi până în 2 crt. e de 228 ofițeri și 16.575 ostași, iar tunurile capturate se ridică la 78, între cari sunt multe de calibru mare, și 86 mitraileze. După comunicatele ziarului „Secolo“ la Verdun se dau cele mai violente atacuri dintre câte amintește istoria. Germanii au pornit, cu multă violență, ofensiva pe o estenziune de 40 kilometri pe regiunile dela Haumont și până la Beaumont, unde au dat atacuri contra pozițiilor franceze. După informațiile ziarului „Journal de Genève“ la Verdun luptă opt corpuri de armată germană între cari se află și trupele lui Mackensen cari au luptat în Serbia.

Asupra capului de pod dela Görz și a platoului dela Doberdo italienii au îndreptat canonade violente de artilerie.

Pe celelalte fronturi nu e nimic de remarcat.

Lista contribuțiilor pentru Orfelinatul din Blaj.

(Continuare.)

La glasul de ajutorare a orfanilor de eroi, spre marea noastră bucurie, fiii neamului nostru răspund în general cu sume frumoase, așa că în curând ne va fi dat să vedem asigurată existența copiilor eroilor noștri.

Sumele colectate sunt însoțite de rânduri, din cari apare, că contribuitorii așteptau cuvântul de chemare, care dat fiind, este ascultat de toți spre cea mai mare mângăiere a noastră.

Mai recent au contribuit la orfelinatul din Blaj următorii Domni:

I. P. S. Demetriu, episcopul de Oradea-mare . . .	K. 40.000—
Dr. Ioan Oltean, avocat	
Lăpușul-unguresc . . .	100—
Dr. Iuliu Maniu, adv. arh. . .	1.000—
văd. Dr. Negruțiu . . .	100—
Oarba din Ciufud . . .	1—
Constantin Pop, funcț. sup. la „Albina“ din Sibiu și soția . . .	100—
Filip Pojar, preot Coșlar . . .	70—
Suma: K. 41,371—	
Suma din trecut: „	54.636—
Suma totală . . .	K. 96,007—

*

Dela dl Filon Roman, învățător în Șeulia de câmpie primim următoarele:

Alăturat trimit „Libelul meu de plată“, precum și o plenipotență, ca așa să binevoiți a ridica celea „cinci părți“ cu dividendele dela societatea „Plugarul“ și să le administrați adecă transpuneți „Fondului orfanilor gr.-cat. din Blaj“. Și de aici încolo voi contribui din salariul meu docental cu câte 3 coroane lunar.

(Va urma.)

Orfelinatul din Blaj.

Intr'o singură zi s'a colectat 50.000 cor.

— Voci de presă. —

„Gazeta Transilvaniei“.

Numărul recent al „Gazetei Transilvaniei“ apreciază în următoarele cuvinte călduroase acțiunea măreață, ce s'a pornit la Blaj pentru ajutorarea orfanilor de războiu:

„Blajul e în plină sărbătoare: sărbătoarea milei și a dragostei creștinești.

Hotărârea fruntașilor blăjeni de-a înălța în Blaj un adăpost pentru orfanii noștri gr.-cat a fost îmbrățișată cu o căldură, la care mulți poate nu s'au așteptat în aceste vremuri cari seacă izvoarele de câștig ale multora. N-a trebuit multă vorbă și prea

mult indemn, ca Blajul, acest vechiu centru de însuflețire și mărire națională, să scuture lanțurile indiferentismului și ca astăzi să ne ofere privescerea înălțătoare a unei jertfe mărețe pentru înfăptuirea unei mari opere de caritate.

La câteva zile după consfătuirea fruntașilor blăjeni s'a întrunit în 24 l. c. n. consistoriul mitropolitau, care aprobând întru toate hotărârile consfătuirii a *decretat înființarea orfelinatului gr.-cat. românesc la Blaj*, aducând aceasta printr'un circular la cunoștința clerului și a credincioșilor arhidiecezei. Iar ca opera proiectată să fie realizată *în timpul cel mai scurt*, participând la înălțarea orfelinatului *întreagă provincia mitropolitană*, s'a hotărât redactarea unei adrese și către consistoarele sufragane ca să îmbrățișeze această operă de binefacere.

În fruntea celor, ce au deschis colecta de contribuție, se află însuși venerabilul Mitropolit Victor cu suma de 20.000 cor. care a fost urmat îndată de toți canonicii, profesorii, preoții, etc. blăjeni. Astfel au contribuit câte 2000 cor. canonicii Iosif Hossu, Dr. Vasile Suciu și prof. Dr. Al. Russu, profesorul O. Borfiniu și soția au contribuit 1500 cor., *câte 1000 cor.* au dăruit canonicii Dr. V. Smigelschi, S. Mateiu, Dr. Isidor Marcu, Ștefan Pop, Dr. Chețianu, directorul Ioan F. Negruț, protopopul N. Solomon, profesorii Dr. Ioan Sâmpălean, Gavril Precup, Dr. Victor Macaveiu etc. etc. Scurt zis, într'o singură zi s'a iscălit la Blaj suma de 50.000 cor.

Această manifestațiune caritativă a Blăjenilor este într'adevăr grandioasă și poate servi tuturor ca un indemn puternic ca prin contribuțiile lor urgente, fie și mai modeste, să grăbească înfăptuirea orfelinatului proiectat.

Noi, cari în totdeauna am sprijinit în coloanele ziarului nostru operele de binefacere, cari însuși am inițiat colecte numeroase pentru ostașii noștri plecați pe câmpul de onoare, — fie ei sănătoși, bolnavi sau nenorociți, nu putem decât să ne bucurăm de această nouă operă caritativă, indemnând pe toți să contribuie cu obolul lor pentru alinarea suferințelor nenorociților și numeroșilor noștri orfani. O facem aceasta în convingerea, *că inițiativa Blăjenilor nu va stânjeni întru nimic înfăptuirea orfelinatului proiectat la Sibiu*, ci din contra, manifestațiune grandioasă a Blăjenilor va fi un indemn puternic de o emulare frumoasă caritativă și pentru credincioșii Mitropoliei Sibiene."

* * *

„Românul“.

„Românul“ din Arad, organul partidului, încă s'a îndurat a scrie cinci rânduri. Le reproducem cu toată recunoștința, în nădejdea, că dl Goldiş va înțelege cu vremea, ceea ce noi spunem din capul locului, și ceea ce confirmă azi și „Gazeta“ din Brașov:

„O facem aceasta în convingerea, că inițiativa Blăjenilor nu va stânjeni întru nimic înfăptuirea orfelinatului proiectat la Sibiu, ci din contra, manifestațiune grandioasă a Blăjenilor va fi un indemn puternic de o emulare frumoasă caritativă și pentru credincioșii Mitropoliei Sibiene.“

Etată ce scrie „Românul“:

„Pentru orfelinatul din Blaj s'a utnceput dăruirile, cari deja în prima zi au ajuns la suma considerabilă de 50.000 cor. În fruntea dăruitorilor se află Excelența Sa Inalt Prea-

sfințitul Domn Arhiepiscop și Mitropolit Victor Mihályi de Apșa cu darul său într'adevăr princiar de 20.000 cor. Aflăm între contribuții profesori fără avere, cari au subscris câte 1000 de cor. Nu există un singur intelectual în Blaj, care să nu fi iscălit sume însemnate. Sic itur ad astra. Ne bucurăm de zelul cald al fraților Blăjeni și le dorim succes desăvârșit“.

Informațiuni.

Pentru Orfelinat din Blaj. Dl Dr. Ioan P. Olteanu, avocat în Lăpușul-ung. a trimis suma de Cor. 100— însoțite de următoarele șire: „În numele meu și a soției mele născ. Maria Muste, dăruiesc această neînsemnată sumă pentru orfelinatul orfanilor noștri. — Dumnezeu încoroneze cu succes acest măreț și nobil gând, de a ocroti orfanii neamului, ce sângerează“.

Pe ce estenziune se dau luptele? Întinderea uriașă a fronturilor pe cari decurge războiul mondial apare din următoarele date: Estenziunea frontului rusesc să apropie de 1200 km., frontul apusean e de 800 km., cel italian de 700, iar frontul balcanic e de 300, ceea ce laolaltă dau 3000 km. La 75 cm. din estenziunea frontului putem calcula 100 metri de țasăuri de trot, fiindcă nu numai înaintea poziției prime sunt țasăuri de trot, ci acestea sunt formate, în rânduri de zece sau cincisprezece, și la pozițiile din linia doua și a treia. Dacă estenziunea frontului dela puterile centrale o luăm de 4 milioane pași, întinderea impediamentelor de trot de pe frontul acesta e de 400.000 kilometri. De o atare estenziune sunt și gardurile de trot ale inamicului așa, că în actualul războiu împletiturile de trot au o întindere totală de 800.000 km., cu cari periferia globului pământesc, care e de 40 mii km. se poate încunjura de 20 ori. Patruzeci de fabrici mari din America se ocupă exclusiv numai cu fabricarea împletiturilor de trot.

Prohibirea postei de războiu. Până la noui dispoziții nu se pot speda colecte la următoarele poste de războiu: 9, 16, 34, 45, 46, 49, 95, 103, 140, 151, 168, 170, 187, 190, 210, 211, 227, 228, 229, 230, 233, 234, 260, 261, 264, 265, 266, 300, 307, 308, 315, 316, 317, 319, 331, 336, 337, 339, 339 și 341, precum și pentru ostașii austro-ungari împărțiți la armata II germană.

Medicamente din Germania pentru România. Din București se anunță: Vineri s'a reintors din Germania comisiunea de medici cari sub conducerea generalului Dr. Manolescu a fost în Germania pentru a intra în tratative referitor la cumpărarea de medicamente. Guvernul român a pus la dispoziția comisiei vagoanele necesari pentru importarea medicamentelor cumpărate din Germania.

Contribuirile pentru orfelinatul din Blaj, rugăm să se trimită: *Administrației centrale capitale Balázsfalva—Blaj*. Cvitarea ofertelor o face comitetul executiv în organele de publicitate.

Bibliografie.

A apărut:

„Calea vieții“ anul I, nr. 2. cu următorul cuprins: Lupta vieții. — Biblia și războiul (ceteri din sfânta Scriptură). — Ajutorul Domnului (Psalm). — Scrisoare către fratele meu la plecare pe câmpul de luptă. — Leacul nemuririi de Părintele Lucian I. Pop. — Din povestea războiului de Câprarul Alexandru.

„Poezii populare de pe câmpul de luptă“, adunate dela soldații români bucovineni și publicate de Simion Ivanorici și Victor Morariu, profesori la gimnaziul din Suceava. Suceava, 1916. Editura librăriei „Școala Română“, Suceava. Prețul 50 bani.

Posta Administrațiunii.

Am primit și chitam abonamentele dela: *Bellen* pe 1/5—1/11 1915. — *Tâmpăhaza* pe 1902—20/9 1911. — *Casina, Abrud* pe 1916 sem. 1-iu. — *Ciurila* pe 1/7 1915—1/7 1916. — *Câmpului Neag* pe 1916. — *Barul mare* pe 1916 și 1917. — *Valeadelșii* pe 1/5 1913—1/5 1915. — *Ulieș* pe 1/5 1904—1/3 1909. — *Túrvékony*. Plătirea din 9 April 1915 s'achitat în Posta Administrațiunii din Nr. 54 al Unirii ex 1915, pg. 4, coloana 3-a jos, șirul al 6-lea de deșupt. A trimite quietanții separate pentru toate plătirile, n'avem nici spese nici timp. — *A. O. Somesudvarhely* pe 1916. — *Sevestreni* pe 1915. — *Cig* pe 1914, 1915 și 1916. Nrul 5 spedit. — *D. R. Körös* pe 1916 sem. 1-iu. — *Tasnádszilvás* pe 1915 sem. 2-lea. — „*Someszana*“ Dej pe 1/8 1912—1/8 1913. — *M. D. Dijir* pe 1916 sem. 1-iu. La expediție îndreptat. — *Apanagyfalu* pe 15/2—1/8 1912. — *Kozmaalmás* pe 1914, 1915 și 1916. — *Sâniacobil de câmpie* pe 1/9 1909—1/3 1911. — *Dr. S. Ch. Agnita* pe 1916. — *Bărbătenii superiori* pe 1913. — *Érhátean* pe 1916 sem. 1-iu. — *Noul român* pe 1916 sem. 2-lea. — *Dr. L. P. Abrud* pe 1916. — *Feiurd* pe 20/3—31/12 1915. — *A. M. Cugir*. Abon. trimis în 29/10, pe 1915, s'a primit. Adresa o am schimbat. — *S. A. Ilba*. S'a cuitat în Nr. 12 din est an, pg. 4. Posta adm. șirul 11.

Proprietar, editor și Redactor responsabil: **Ioan Suciu.**

— Orez (rizskása) și Cafea!! —

Cu orezul o pățiram, că nu se mai află, deci acuma îi vine rândul la Cafea, cu toate că am fost dat alarmă în această foaie. — Anglia ne împedecă importul de Cafea și cu greu mai află, deci nu e mirare că în toată săptămâna se urcă prețul și că va trece de 10 Cor. 1 Kg. devenind Cafa o mâncare de lux.

Pe luna MARTIE ofer cu prețul de zi:

No. 10*) Cafea Cuba fină 1 Kg. 7-80 — 8-80 Cor.
 > 12 > Cuba foarte fină 1 Kg. 8-20 — 9-20 >
 > 16 > > specialitate 1 Kg. 8-80 — 9-80 >
 > 21 > Iava aurie 1 Kg. 8-60 — 9-60 >
 > 106 > Mixt. > Victoria < 1 Kg. 8-80 — 9-80 >

1 Kg. Tea > Mixtură ruscască < 20 Cor.

*) Din No. 10 se află puțină, deci recomand din No. 12 căci e foarte gustoasă.

5 Kg. se spedează francat și vămuit prin rambursă postală.

Aflând puțină Cafea și Tea, negustorilor, și în România nu mai pot trimite. Grăbiți până se mai află cafea și rog a-i aviza și pe cunoscuți.

Cu toată stima se roagă de sprijin

F. A. DEGAN
 comerciant de Cafea și Tea
 în Fiume (Postafok 163).

Ioan Suciu